

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یان بلک
ترجمه: محمد معماریان
فرستنده: عثمان حیدری
۲۴ مارچ ۲۰۱۹

ماشین سیاسی کشتار، برخیز و بکش: روایتی از ترورهای موساد

کتاب برگمن، با دسترسی هایش به اسناد و جاسوسان، پرده از عملیات‌های آدم‌کشی موساد برمی‌دارد. یان بلک، [گاردین](#) — در جنوری ۲۰۱۰، مأموران اسرائیلی از چند سو گرد یک هتل مجال در دوی جمع شدند: هدفشان محمود المبوح بود که برای حماس اسلحه جور می‌کرد، یعنی همان جنبش اسلام‌گرای فلسطینی که کنترل نوار غزه را در اختیار دارد. در این عملیات ۲۷ مأمور سرویس مخفی موساد شرکت داشتند که خود را جهانگرد یا بازیکن تنیس جا زده بودند. این تیم ضربت و دیده‌بان‌هایشان از فرودگاه‌های مختلف اروپا با گذرنامه‌های جعلی به دوی آمده بودند. ارتباطاتشان از مسیر اتریش می‌گذشت تا رصد نشوند. مبوح در اتاقش با یک داروی فلج‌کننده کشته شد و جسدش همانجا رها شد تا کارکنان هتل فردای آن روز پیدایش کنند.

مشکل آن بود که این قتل موجب شد دنیا در کار موساد سرک بکشد و یک کشور عرب که سابقه همکاری بی‌سر و صدا با اسرائیل را داشت خشمگین شود. دوربین‌های مدار بسته تصویر مأمورانی را ضبط کردند که لباس‌های مبذل خود را

عوض می‌کردند و در تعقیب شکارشان بودند. شکار آن‌ها گزینه‌ی موجهی برای اعدام بی‌محاکمه به نظر می‌آمد چون یک سرباز اسرائیلی را کشته بود و مهم‌تر از آن حلقه‌ی وصل تدارکاتی با ایران یعنی دشمن قسم‌خورده‌ی دولت یهودی بود. روایت رونن برگمن از آدم‌کشی‌های هدفمند کشورش حاوی جزئیات فراوانی پیرامون این مورد و قتل‌های دیگر است. فلسطینی‌های کرانه‌ی باختری و نوار غزه قربانیان اصلی بوده‌اند، اما حزب‌الله لبنان، مقامات سوریه و دانشمندان هسته‌ای ایران (که همگی عضو «محور مقاومت» هستند) نیز تصفیه شده بودند. در سال‌های اخیر، اسرائیل بیش از هر کشور غربی دیگری دست به آدم‌کشی زده است. مؤلف می‌نویسد: «اشتباهات گاه و بی‌گاه، اگر هم اثری داشته‌اند، تقویت شهرت موساد به تعرض و بی‌رحمی بوده است؛ که چیز بدی هم نیست وقتی که هدف بازدارندگی به‌اندازه‌ی هدف جلوگیری از اقدام‌های خصمانه‌ی خاص اهمیت داشته باشد».

برگمن یکی از روزنامه‌نگاران تحقیقی برجسته‌ی اسرائیل است که برای گزارش‌هایش درباره‌ی موضوعات پرابهام مشهور است و این روزها برای نیویورکتایمز کار می‌کند. او توضیح می‌دهد که دسترسی رسمی به اسناد شاخه‌ی اطلاعاتی ارتش اسرائیل، موساد یا شین‌بت، وجود ندارد. ولی روشن است که او دسترسی قابل توجهی دارد، چنان‌که به روایت‌های درون‌سازمانی از عملیات‌ها و چندین و چند مصاحبه با استادبزرگ‌های جاسوسی، رابط‌های مأموران، و آدم‌کش‌هایی ارجاع می‌دهد که مشتاقان داستان‌شان را تعریف کنند.

سابقه‌ی حکایات این قهرمانی‌های بی‌رحمانه به روزهای ابتدایی تشکیلات صهیونیستی در فلسطین برمی‌گردد، زمانی که پولیس‌های بریتانیایی و نازی‌ها در اروپای پس از جنگ جهانی دوم به قتل می‌رسیدند. بعد نوبت دانشمندان المانی شد که در راکت‌سازی به مصر دوران جمال عبدالناصر کمک می‌کردند. سرویس اطلاعاتی اسرائیل سازمان تازه‌تأسیس آزادی‌بخش فلسطین (فتح) را تحت نظر داشت و پس از جنگ تاریخ‌ساز ۱۹۶۷ آن را جدی‌تر گرفت. حرف‌هایی هم از «جنگ جاسوس‌ها» در دهه‌ی ۱۹۷۰ زده می‌شود، از جمله قتل‌عام المپیک مونیخ و حذف فلسطینی‌ها که برخی در کار تروریسم بودند و برخی دیگر، مثل غسان کنفانی نویسنده، کاری به ترور نداشتند. از همان ابتداء، آن‌هایی که عربی زبان مادری‌شان بود (اسرائیلی‌های اصالتاً عراقی یا مصری) نوعی دارای اطلاعاتی گران‌بها حساب می‌شدند. **نظائر**

به استخدام

برگمن افشا می‌کند که شش دانشمند هسته‌ای ایران به‌دست گروه‌های معارض ایرانی که برای موساد کار می‌کردند کشته شدند

جاسوس برای فریب سرویس‌های اطلاعاتی مقابل نیز رایج بود.

شاید این تصویر کلی آشنا باشد، اما افشاگری‌های جالبی هم در کار است: یکی، نقشه‌ی ساقط‌کردن هواپیمای یاسر عرفات روی مدیترانه در زمان جنگ لبنان در سال ۱۹۸۲. این نقشه دقیقه‌ی آخر لغو شد چون فهمیدند مسافر عالی‌رتبه‌ی آن هواپیما برادر رهبر فتح بود، پزشکی که کودکان مجروح فلسطینی را همراهی می‌کرد. درون موساد، برخی از افسران از اتحاد ستراتیژیکشان با شبه‌نظامیان مارونی فالانژ ناخرسند بودند، همان‌هایی که آن سال مرتکب قتل‌عام صبرا و شتیلا شدند.

دوران‌دیشی برگمن فهمان از ماهیت نامتقارن این معارضه (و محدودیت‌های به‌کارگیری زور) را دقیق‌تر می‌کند. اسرائیل با کشتن یکی از رهبران حزب‌الله در سال ۱۹۹۲ بیشتر از استفاده‌ی مرگبار از پهپادها بود. این «ملت استارت‌آپی» قابلیت‌های فناورانه‌ی پیشرفته‌ای دارد و از طنز روزگار بعید نیست همین کارشناسان اسرائیلی، آن سیستم نظارتی را طراحی کرده باشند که تصاویر تیم موساد را در دوبی ثبت کرد. از قضا قاتلان مجروح توانستند، پیش از

فرارشان، در اتاق او را از داخل قفل کنند. یحیی عیاش، که بمب‌گذاران استشهادی فلسطینی را تربیت می‌کرد، با یک دستگاه انفجاری که در موبایلش جاسازی شده بود کشته شد.

ولی چنان که مؤلف نشان می‌دهد، حذف دشمنان گاهی معایبی هم دارد. قتل ابوجهاد (رئیس نظامی فتح) در سال ۱۹۸۸ در تونس، درست زمانی که این سازمان عملاً می‌رفت تا اسرائیل را به رسمیت بشناسد، موجب تأسف امنیتی‌های اسرائیل شد. درباره قتل رهبر حماس شیخ احمد یاسین هم شک و تردیدهایی وجود داشت چون نقش ایران را پررنگ‌تر کرد. مرگ عرفات در سال ۲۰۰۴، در جریان انتفاضه دوم، پرسش‌های جالبی را پیش می‌کشد. برگمن می‌گوید که حتی اگر پاسخ این پرسش‌ها را هم داشت، دستگاه سانسور نظامی اجازه نمی‌داد درباره‌شان بنویسد. او افشاء می‌کند که شش دانشمند هسته‌ای ایران توسط گروه‌های معارض ایرانی که برای مصاد کار می‌کردند کشته شدند. با این حال، تمیر پادو (رئیس سابق این سرویس) علناً از بنیامین نتانیاهو انتقاد کرد که ذهنش جمهوری اسلامی را ول نمی‌کند، و گفت تهدید حقیقی علیه موجودیت اسرائیل کماکان مسأله حل‌نشده فلسطین است.

نویسندگی برگمن به‌سمت سبکی شورانگیز و احساساتی می‌رود، اما جلو موضع انتقادی او را نمی‌گیرد: او می‌پرسد که آیا رویکرد اسرائیل در پرداختن به مسأله دشمن همسایه‌اش اخلاقی و مؤثر است؟ و نتیجه می‌گیرد که موفقیت‌های اسرائیل در عملیات‌های مخفیانه صرفاً موفقیت عملیاتی بوده‌اند و بس، بی‌آن که موفقیت در جنگ را تضمین کنند، «انگار که تاریخ متوقف شده است و نیازی نیست که به مسأله فلسطین پرداخته شود».

اطلاعات کتاب‌شناختی:

Bergman, Ronen. *Rise and Kill First: The Secret History of Israel's Targeted Assassinations*. John Murray, 2018

پی‌نوشت‌ها:

- این مطلب در تاریخ ۲۲ جولای ۲۰۱۸ با عنوان «[Rise and Kill First: The Secret History of Israel's Targeted Assassinations](#)» در وبسایت گاردین منتشر شده است. وبسایت [ترجمان](#) آن را در تاریخ ۲۶ جدی ۱۳۹۷ با عنوان «[برخیز و بکش: روایتی از ترورهای موساد](#)» و ترجمه محمد معاریان منتشر کرده است.
- یان بلک (Ian Black) دبیر سابق بخش خاورمیانه گاردین و پژوهشگر مدعو در مرکز خاورمیانه مدرسه اقتصاد لندن است. او به‌مدت ۳۶ سال است که دبیر سیاسی و بین‌الملل روزنامه‌های متعدد انگلیسی‌زبان است. او نویسنده کتابی است به نام دشمنان و همسایگان: عرب‌ها و یهودها در فلسطین و اسرائیل، از ۱۹۱۷ تا ۲۰۱۷ (Enemies and Neighbours: Arabs and Jews in Palestine and Israel, 1917-2017).
- ترجمان، پیش از این، مطلبی را درباره جاسوسی از دانشمندان هسته‌ای ایران منتشر کرده بود که می‌توانید آن را در این لینک بخوانید: «[سیا چطور برای دانشمندان هسته‌ای ایران تور پهن می‌کند؟](#)». همچنین، می‌توانید سه پرونده پیرامون درگیری ۷۰ ساله فلسطینیان و رژیم صهیونیستی را در [این لینک](#) مطالعه کنید.

منتشر شده در [ترجمان](#)